

POSTANOWIENIE

Dnia 3 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa T. O. i K. O.
przeciwko "T." z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 września 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 3 września 2020 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od T. O. i K. O. na rzecz T. w W. kwoty po 1350
(tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 września 2020 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w L. z 24 września 2019 r. i oddalił powództwo, a także oddalił apelację powodów.

W skardze kasacyjnej powodowie wskazali na występowanie w sprawie rażących i oczywistych naruszeń przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania. W ich ocenie § 34 ust. 2 pkt 5 ogólnych warunków ubezpieczenia (dalej: „OWU”) jest niejasny, w związku z czym oczywiste było uchybienie Sądowi Apelacyjnemu, który postanowienie to potraktował jako niebudzące wątpliwości.

Zdaniem skarżących błędna wykładnia tego postanowienia widoczna jest *prima facie*. Ponadto dokonana przez Sąd Apelacyjny wykładnia pomija znaczenie zasady *in dubio contra proferentem*. W ocenie skarżących należałoby także rozpatrzyć m.in. kwestię przerzucenia ciężaru dowodu w sprawie na powodów.

W odpowiedzi strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od powodów kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżący oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. postanowienia SN: z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18; z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r.,

I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

Odnosząc powyższe do okoliczności powoływanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Sąd Najwyższy nie dopatrywał się oczywistej wadliwości zaskarżonego wyroku w zakresie objętym zarzutami przedstawionymi przez powodów. Skarżący wielokrotnie odwołują się do konieczności zastosowania zasady wykładni *contra proferentem*, jednak zarzucają wyłącznie naruszenie art. 65 k.c., który ustanawia ogólne reguły wykładni oświadczeń woli. Nie został natomiast podniesiony zarzut naruszenia art. 15 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, który nakazuje stosowanie wykładni na korzyść ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w odniesieniu do sformułowanych niejednoznacznie postanowień umów ubezpieczenia, ogólnych warunków ubezpieczenia oraz innych wzorców umowy. To właśnie z tego przepisu wynikała konieczność stosowania wykładni *contra proferentem* w niniejszej sprawie.

Należy również zauważyć, że rozstrzygnięcie co do tego, czy określone postanowienie umowy lub wzorca umowy ma charakter jednoznaczny, jest w każdym przypadku przedmiotem oceny sądu, który dysponuje w tym zakresie pewną swobodą. Przeprowadzone przez Sąd Apelacyjny rozumowanie co do wykładni art. § 34 ust. 2 pkt 5 OWU wydaje się *prima facie* rozsądne, w związku z czym wniosek, że postanowienie to jest jednoznaczne, nie mógł zostać uznany za oczywiście wadliwy. Wskazać również należy, że zgodnie z ustaleniami Sądu Apelacyjnego zniszczone urządzenia, których dotyczy spór, były eksploatowane co najmniej 4 lata przed zakupem, a nie tylko, że ich data produkcji przypadała co najmniej 4 lata wcześniej, jak wynikałoby z wyводу zawartego w skardze.

Również wskazanie przez skarżących na konieczność rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy „dalszych kwestii podnoszonych w skardze kasacyjnej”, w tym dotyczących rozkładu ciężaru dowodu, nie przesądza o oczywistej zasadności skargi. Sąd Apelacyjny nie obarczył powodów ciężarem dowodu co do tego, że okres eksploatacji urządzeń był krótszy, ale na podstawie przeprowadzonych dowodów, a także faktu niewykonania przez powodów postanowienia

zobowiązującego do przedstawienia dokumentów, uznał za wykazane, że urządzenia były eksploatowane co najmniej przez 4 lata przed zakupem. Tym ustaleniem faktycznym Sąd Najwyższy jest związany na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Łączna kwota zwrotu kosztów jest równa wynagrodzeniu radcy prawnego w wysokości wynikającej z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.